

DEKENVERSLAG 1 JANUARI 2016 TOT EN MET 31 DECEMBER 2016

behorende bij het jaarverslag van de Orde van Advocaten in het arrondissement Rotterdam 2016

Op de website van de Orde zullen wij na vaststelling door de Raad van de Orde het jaarverslag van de Orde van Advocaten Rotterdam over 2016 plaatsen. Daarin vindt u de gegevens met betrekking tot de samenstelling van de Raad, het College van Afgevaardigden en het Bureau van de Orde. Daarnaast zult u daar informatie aantreffen omtrent de activiteiten van de Raad gedurende het afgelopen jaar. Ik wil in mijn jaarverslag een aantal aspecten eruit lichten en een toelichting geven op mijn activiteiten.

De speerpunten van de deken zijn het toezicht, de klachtbehandeling en de bemiddeling. Ik wil beginnen met het toezicht. Op grond van de nieuwe Advocatenwet, die per 1 januari 2015 is ingegaan, is de deken onder meer belast met het toezicht op advocaten in zijn arrondissement en op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet ter voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme. De deken en de leden van de Raad voeren dit toezicht uit door per jaar 10% van de kantoren te bezoeken. Aan de hand van een checklist wordt bekeken of de kantoren en de desbetreffende advocaten voldoen aan de eisen van onder meer de Advocatenwet en de Voda. Daarnaast bezoekt de deken die advocaten waarover via de ketenpartners, dat zijn onder meer de President van de rechtbank en de Hoofdofficier van Justitie, signalen binnenkomen. Ook anderszins, zoals via gerechtelijke uitspraken, ziet de deken soms aanleiding om de desbetreffende advocaten aan te spreken op hetgeen is voorgevallen. In de meeste gevallen is het overleg constructief, soms leidt het tot een dekenbezwaar. Indien de kwaliteit van een advocaat aan de orde is, wordt veelal voorgesteld om een coachingstraject in te gaan.

Handhaving is een belangrijk onderdeel van het toezichtproces. De deken handhaaft echter niet om het handhaven: het uiteindelijke effect van het optreden staat centraal. Het is daarom van belang dat tijdens de uitoefening van het toezicht rekening wordt gehouden met de bredere context: een overtreding kan een op zichzelf staand incident zijn, maar kan ook een signaal zijn van een groter probleem. De deken is zich hiervan bewust en houdt hier in het kader van de handhaving rekening mee.

Handhaving kan tuchtrechtelijk en bestuursrechtelijk geschieden. Tot op heden heb ik van bestuursrechtelijke handhaving nog geen gebruik behoeven te maken. Een voornemen tot het treffen van een last onder dwangsom was voor de desbetreffende advocaten voldoende om hun verplichtingen na te komen.

In dit kader merk ik ook op dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie kritisch kijkt naar de dienstverlening door de juridische dienstverleners. Daaronder valt uiteraard de advocatuur. De advocaten dienen zich juist door de kwaliteit van de dienstverlening te onderscheiden van andere juridische beroepsgroepen. Alleen dan kunnen de kernwaarden voor de advocatuur, zoals het verschoningsrecht dat toch al onder druk staat, behouden blijven.

Het College van Toezicht heeft in zijn jaarverslag over 2016 onder meer gesteld dat de dekens zichtbare stappen hebben gezet in de verbetering van het toezicht. Wel blijven op een aantal terreinen nog extra inspanningen nodig, zoals bij het risicogestuurd toezicht en het financieel toezicht. Bij het risicogestuurde toezicht is de beoogde gestructureerde aanpak - aldus het College - nog onvoldoende

van de grond gekomen. Zo zijn de risico's nog niet in alle arrondissementen voldoende geïnventariseerd en zijn er nog geen risicoprofielen opgesteld. Het vergt een extra inspanning van de dekens om dat alsnog te realiseren.

Verder constateert het College dat de dekens het financieel toezicht op verschillende wijzen uitvoeren. Mede daardoor zou er te weinig een structurele aanpak met objectieve en uniforme criteria zichtbaar zijn. Het College beveelt de dekens aan om meer gebruik te maken van de expertise van de unit Financieel Toezicht Advocatuur.

Voor wat Rotterdam betreft meen ik dat wij de risico's redelijk in beeld hebben, met dien verstande dat je als toezichthouder ook niet alles voor kunt zijn. Alle dekens hebben inmiddels wel besloten om bij kantoorbezoeken de jaarstukken van de kantoren op voorhand toe te zenden aan de unit Financieel Toezicht. In Rotterdam schakelden wij alleen de unit Financieel Toezicht in, indien dat naar onze mening nodig was, doch op dit punt deel ik de mening van het College van Toezicht dat uniform beleid gewenst is. Wij zullen ons dus op dit punt aanpassen.

Ik noemde naast het toezicht ook de klachtbehandeling en al dan niet daarmee samenhangende bemiddelingen. Het aantal klachten is het afgelopen jaar ongeveer hetzelfde gebleven. Het is iets toegenomen, 279 ten opzichte van 254 in 2015. De landelijke trend is overigens een afname. In 44% van de klachten gaat het overigens wel om klachten van de cliënt tegen de eigen advocaat. Het komt veel voor dat de communicatie te wensen overlaat. Het is dus van belang zo goed mogelijk met uw cliënt te communiceren. Bij de bemiddelingsgesprekken lukt het mij redelijk om een aantal klachten te schikken.

Uit het vorenstaande kunt u afleiden dat de werkzaamheden van de leden van de Raad en met name de deken behoorlijk intensief zijn. De tijd dat het wellicht meer een ceremoniële functie was, is echt voorbij. Het dekenaat is meer dan een dagtaak en dat baart mij soms ook wel wat zorgen, in die zin dat het niet eenvoudig zal zijn om een advocaat te vinden die gedurende minimaal drie jaar zijn praktijk, althans het merendeel van zijn praktijk, neerlegt. De werkdruk voor de dekens geldt met name in de arrondissementen Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Ik merk zelf dat - zoals destijds het geval was - een periode van twee jaar in deze tijd veel te kort is voor een deken. Het is zelfs de vraag of, zoals het College van Toezicht dat wil, het dekenaat zal worden opgerekt naar een periode van vier jaar. Mijn termijn zal met een periode van drieënhalf jaar daar tussenin zitten.

Ik wil in dit kader ook nog even stilstaan bij het dekenberaad. Dit is het overlegorgaan waarin alle dekens van de Orden in de arrondissementen met elkaar overleggen over de wijze waarop zij hun toezichttaken en bevoegdheden uitoefenen en klachten behandelen. Dit betekent dat het dekenberaad als zodanig geen besluiten neemt, maar dat als er iets besloten wordt dit door alle elf dekens afzonderlijk wordt gedaan.

Het dekenberaad is in 2016 elf keer bijeen geweest. De prioriteiten voor 2016 waren het financieel toezicht, de bestuursrechtelijke handhaving, de schriftelijke vastlegging van de afspraken met een cliënt en het toezicht op de cassatieadvocatuur. De speerpunten zijn met name ook bij de kantoorbezoeken aan de orde geweest. Ten aanzien van de bestuursrechtelijke handhaving zijn vijf onderwerpen

benoemd, die speciale aandacht kregen. Dat waren de advocatenpas, de stichting derdengelden, de kantoorklachtenregeling, de informatieverstrekking en de opdrachtbevestiging. Zoals zojuist al medegedeeld heeft het aanzeggen van het voornemen van een last onder dwangsom er al toe geleid dat advocaten op de door mij genoemde onderwerpen ervoor gezorgd hebben dat zij hun verplichtingen alsnog nakwamen.

Ik wil in het kader van het jaarverslag 2016 nog een aantal punten noemen. In het afgelopen jaar is het Bureau - ik heb dat vorig jaar op de jaarvergadering ook al gemeld - verhuisd naar het Kruisplein 25. Onze ervaringen zijn uitermate positief. Het is goed dat het Bureau zelfstandig is gehuisvest.

In 2016 hebben ook de tweejaarlijkse dekendagen weer plaatsgevonden. Het is noodzakelijk en gewenst dat ook een groot arrondissement als Rotterdam contacten onderhoudt met het buitenland. De dekendagen zijn - zo mogen wij afleiden uit de reacties van onze gasten - uitermate succesvol geweest. Deels hebben wij de activiteiten samen met de Jonge Balie gevierd, zoals bijvoorbeeld het gezamenlijke feest in Blijdorp. De volgende editie van de dekendagen zal in 2018 plaatsvinden. In het najaar staat ons overigens het lustrum van de Jonge Balie te wachten en bij die gelegenheid zullen wij de gehele Balie betrekken. Per slot van rekening zullen velen van u reünist zijn van de Jonge Balie. Ik hoop op een grote betrokkenheid van de Balie.

Ik wil afsluiten met een opmerking, die ik ook al kort tijdens de Nieuwjaarslunch heb gemaakt. Ik heb het toen gehad over het feit dat advocaten steeds vaker te maken hebben met dreiging en verbaal en fysiek geweld. Ik heb het afgelopen jaar diverse alarmerende telefoontjes van advocaten gekregen en in alle gevallen neem ik contact op met de Hoofdofficier van Justitie, die zo nodig adequate maatregelen treft. Ik raad u aan om in alle gevallen van geweld met mij contact op te nemen.

Daarnaast hoor ik van veel advocaten dat de omgang met elkaar anders is dan in het verleden. Ik merk dat als deken ook. Uiteraard is de maatschappij veranderd, doch ik denk dat het goed is dat wij er iedere keer bij nadenken dat wij op een welwillende manier met elkaar dienen om te gaan. De advocaat dient zich immers zodanig te gedragen dat het vertrouwen in de advocatuur of in zijn eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad. Daar dienen wij met zijn allen aan te werken.

Ik kom tot een afronding. Ik wil alle medewerkers van het Bureau hartelijk dank zeggen voor hun inzet in het afgelopen jaar. U zult begrijpen dat doordat de werkzaamheden van de deken en de leden van de Raad alleen maar toenemen, ook de druk op het Bureau groter wordt. Zonder hun tomeloze inzet zou de organisatie van onze Orde niet zo goed zijn als die naar mijn oordeel is. Dit gezegd hebbende wens ik u een goede vergadering toe.

Rob Meijer, deken
Rotterdam, 23 maart 2017